

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ

магістрант гр. ДС-11 Хомінич К. М.

Головне завдання держави у сфері функціонування і розвитку транспорту визначається як створення умов для економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності національної економіки і якості життя населення через забезпечення доступу до безпечних і якісних транспортних послуг, перетворення географічних особливостей України на її конкурентну перевагу. Мета державного регулювання розвитку транспортної системи – задоволення потреб інноваційного соціально орієнтованого розвитку економіки і суспільства в конкурентоздатних якісних транспортних послугах.

Автомобільний транспорт – це одна з найважливіших галузей економіки держави. З розбудовою держави створюються свої національні правові норми, які закріплюються законодавчо.

Пасажирський автомобільний транспорт – важлива складова частина виробничої інфраструктури України. Його стійке і ефективне функціонування є необхідною умовою стабілізації, підйому і структурної перебудови економіки, забезпечення цілісності, національної безпеки і обороноздатності країни, покращання умов і рівня життя населення.

Для створення конкуренції та обмеження монополізму на ринку пасажирських перевезень автомобільним транспортом законодавець визначив, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані проводити конкурс на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

На виконання вимог статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт» постановою Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 року № 1081 було затверджено Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування.

Зазначений Порядок вказує, що метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах є реалізація основних напрямів розвитку галузі автомобільного транспорту, створення безпечних умов для перевезення пасажирів автомобільним транспортом, покращення якості пасажирських перевезень, створення конкурентного середовища, забезпечення оновлення рухомого складу, підвищення рівня безпеки перевезень пасажирів, забезпечення виконання соціально значущих перевезень.

Даний Порядок суттєво відрізняється від аналогічного Порядку прийнятого в 2003 році.

Основною та мабуть головною відмінністю нового Порядку проведення конкурсу є визначення бальної системи оцінки конкурсних пропозицій.

Вимоги щодо оцінки конкурсних пропозицій ставилися і в Порядку проведення конкурсу на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003 року № 139. Проте тільки в Порядку від 03 грудня 2008 року № 1081 законодавець вирішив все ж таки затвердити перелік показників нарахування балів за системою оцінки пропозицій перевізників – претендентів та розробив анкету за допомогою якої Робочий орган або безпосередньо Організатор перевезень здійснюватиме оцінку пропозицій.

Кабінетом Міністрів України 29 червня 2011 року були прийняті зміни до Постанови від 03 грудня 2008 року № 1081. Зазначені зміни здебільшого стосувалися процедури прийому документів та проведення конкурсу з перевезення пасажирів, проте законодавцем було прийнято рішення викласти в новій редакції перелік показників нарахування балів та анкети.

Проаналізувавши обидві редакції зазначених документів можна дійти висновку, що остання редакція анкети та перелік показників нарахування балів більш обмежений та не в повному обсязі висвітлює положення, які мають хоч і не основне значення при визначенні переможця, проте можуть суттєво вплинути на якість перевезення пасажирів. Такими критеріями оцінки мають також бути:

- наявність у перевізника-претендента транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- наявність досвіду роботи перевізника – претендента;
- наявність у керівному або інженерному складі підприємства працівника, що має вищу профільну або середню спеціальну освіту;
- характеристика роботи на автобусному маршруті, зокрема: наявність порушень умов договорів на перевезення, відсутність порушень в частині виконання запланованої кількості рейсів, перевезення пільгових категорій населення, розірвання договорів на перевезення пасажирів;

З огляду на вищевикладене вважаю, що держава реалізує політику в сфері пасажирських перевезень автомобільним транспортом, шляхом прийняття відповідних нормативно-правових актів. Проте у зв'язку із динамічним розвитком галузі автомобільних перевезень, конкурентоспроможності та об'єктивного підходу до визначення перевізників, які обслуговуватимуть автобусні маршрути України необхідно переглянути низку нормативних актів, що регулюють пасажирські автомобільні перевезення, в тому числі і більш зважено підійти розробки таких важливих критеріїв оцінки конкурсних пропозицій претендентів.

Науковий керівник: д.е.н., проф. Балацький О. Ф.